

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

11. kolovoza 1995.(*)

„Pristojba za provoz koja se plaća prema privatnom ugovoru – Pristojba s istovrsnim učinkom”

U predmetu C-16/94,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Cour de Cassation (Kasacijski sud, Francuska), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Édouard Dubois et Fils SA i Général Cargo Services SA

i

Garonor Exploitation SA,

o tumačenju članaka 9., 12., 13. i 16. Ugovora o EEZ-u, koji je postao Ugovor o EZ-u,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: C. Gulmann, predsjednik vijeća, P. Jann, J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward (izvjestitelj) i L. Sevón, suci,

nezavisni odvjetnik: A. M. La Pergola,

tajnik: H. von Holstein, zamjenik tajnika,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za Édouard Dubois et Fils SA i Général Cargo Services SA, P. Ricard i A. Crosson du Cormier, iz pariške odvjetničke komore,
- za Garonor Exploitation SA, tvrtka Guiguet-Bachelier de la Varde, *avocats*, Pariz,
- za francusku vladu, N. Eybalin, *secrétaire des affaires étrangères*, Uprava za pravne poslove, Ministarstvo vanjskih poslova, i C. de Salins, *sous-directeur* u istoj upravi,
- za Komisiju Europskih zajednica, R. Wainwright, glavni pravni savjetnik, u svojstvu agenta, uz asistenciju H. Lehman, iz pariške odvjetničke komore,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja društava Édouard Dubois et Fils i Général Cargo Services, društvo Garonor Exploitation, koje zastupaju B. Potier de la Varde i J. Dupichot, iz pariške odvjetničke komore, francuske vlade, koju zastupa I. Latournerie, *administrateur civil*, Uprava za pravne poslove Ministarstva vanjskih poslova, i Komisije, na raspravi održanoj 16. ožujka 1995.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. svibnja 1995.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 4. siječnja 1994., koja je zaprimljena u tajništvu Suda 17. siječnja 1994., Cour de Cassation (Kasacijski sud) uputio je Sudu zahtjev za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u o tumačenju članaka 9., 12., 13. i 16. Ugovora o EEZ-u, koji je postao Ugovor o EZ-u.
- 2 To je pitanje postavljeno u okviru spora između društva Garonor Exploitation (u daljnjem tekstu: Garonor), upravitelja međunarodne pretovarne stanice za cestovni teretni promet, s jedne strane, i društava Édouard Dubois et Fils i Général Cargo Services (u daljnjem tekstu: Dubois i Général Cargo), dva njegova klijenta, s druge strane, radi njihovog neplaćanja pristojbe predviđene ugovorom, takozvane „*taxe de passage*” (pristojba za provoz).
- 3 Garonor je privatno poduzeće koje upravlja međunarodnom pretovarnom stanicom za cestovni teretni promet u Aulnay-sous-Boisu, u predgrađu Pariza, na kojoj se pružaju privatne i javne usluge za cestovni promet. Tu su među ostalim uspostavljene carinske službe u kojima se mogu obavljati svi poslovi carinjenja koji se inače obavljaju na državnim granicama.
- 4 Dubois i Général Cargo su špediteri ovlašteni za rad na carini. Na svoju odgovornost i u svoje ime prevoze robu za klijente te, između ostalog, obavljaju carinske formalnosti. U tu svrhu od Garonora unajmljuju urede i sanitarne prostorije te na stanici koriste cestovne i željezničke platforme.
- 5 Osim najamnine, Dubois i Général Cargo od samih početaka Garonoru plaćaju paušalnu pristojbu za provoz za svako vozilo u međunarodnom provozu koje ulazi ili izlazi iz njihovih zgrada i koje na stanici prolazi kroz carinski postupak. Pristojba za provoz, koja se izračunava na temelju mjesečnih izvješća špeditera, predviđena je u općim ugovornim uvjetima Garonora.
- 6 Dubois i Général Cargo su 1984. odbili platiti pristojbu za provoz uz obrazloženje da su se njome trebali pokriti troškovi Garonora za izgradnju i održavanje parkirališta za TIR (Transport International Routier – međunarodni cestovni promet) koje koriste carinska tijela. Budući da su se carinska tijela složila da od početka 1981. poslove

carinjenja obavljaju u privatnim prostorijama špediterâ, prema njihovu mišljenju više nije bilo osnove za plaćanje pristojbe za provoz.

- 7 Garonor je 10. svibnja 1988. pokrenuo postupak protiv Dubois i Général Cargo pred Tribunal de Commerce (Trgovački sud u Parizu, Francuska). Sud je imenovao stručnjaka koji je među ostalim trebao ispitati opće uvjete Garonora u vezi s pristojbom za provoz, uzimajući u obzir praksu drugih stanica za cestovni teretni promet. Stručnjak je primijetio da su takve pristojbe uvele sve međunarodne stanice uspostavljene prije Garonora te da predstavljaju uobičajeni način financiranja troškova koji se ne nadoknađuju ni na koji drugi način. Presudom od 12. lipnja 1990., Tribunal de Commerce (Trgovački sud u Parizu) odlučio je da su Dubois i Général Cargo dužni platiti pristojbu za provoz te im je naložio plaćanje neplaćenih pristojbi, kao i određeni iznos za naknadu štete.
- 8 Presudom od 27. lipnja 1991., Cour d' Appel (žalbeni sud u Parizu, Francuska), potvrdio je tu presudu i povećao iznos kazni. Društva Dubois i Général Cargo potom su podnijeli žalbu u kasacijskom postupku, koja se pozivala samo na elemente nacionalnog prava.
- 9 Cour de Cassation (Kasacijski sud) planirao je podnijeti službenu tužbu zbog povrede članaka 9., 12., 13. i 16. Ugovora o EZ-u. Napominjući da „uz izuzetak troškova za održavanje parkirališta, sporna ‚pristojba‘ ima za cilj nadoknaditi troškove društva Garonor, a koji proizlaze iz zadaća koje carinske i veterinarske službe obavljaju u javnom interesu”, želio je utvrditi predstavlja li ta pristojba pristojbu s istovrsnim učinkom u smislu tih odredbi.
- 10 Istaknuvši da Sud još nije presudio u predmetu u kojemu novčanu pristojbu nije uvela država ili državno tijelo, već je predviđena ugovorom sklopljenim između privatnih osoba, Cour de Cassation (Kasacijski sud) prekinuo je postupak i uputio Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Primjenjuju li se članci 9., 12., 13. i 16. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice na ‚taxe de passage‘ (pristojba za provoz) čija je svrha da se privatnom poduzeću nadoknade troškovi koji proizlaze iz obavljanja zadaća carinskih i veterinarskih službi kao pružatelja usluga u javnom interesu, a koju nije nametnula država, već proizlazi iz ugovora koji je to privatno poduzeće sklopilo sa svojim klijentima?”
- 11 Kao prvo, treba istaknuti da se odredbe koje navodi nacionalni sud odnose samo na proizvode podrijetlom iz država članica te na proizvode iz trećih zemalja koji su već u slobodnom prometu.
- 12 Drugo, budući da su činjenice u glavnom postupku nastale nakon isteka prijelaznog razdoblja, pitanje nacionalnog suda treba ispitati samo u svjetlu članaka 9. i 12. Ugovora.
- 13 Iz presude nacionalnog suda proizlazi da je značajan dio sporne pristojbe namijenjen za pokrivanje troškova koji proizlaze iz zadaća carinskih i veterinarskih službi kao pružatelja usluga u javnom interesu.

- 14 Članci 9. i 12. Ugovora obvezuju države članice da snose troškove nadzora i formalnosti koje se provode u vezi s prelaskom granice. Sud je stoga presudio da troškove zdravstvenih pregleda mora snositi javnost, budući da javnost kao cjelina ima koristi od slobodnog kretanja robe unutar Zajednice (presuda od 5. veljače 1976., Bresciani/Amministrazione delle Finanze, C-87/75, Zb., str. 129., t. 10.).
- 15 Dakako, prema ustaljenoj sudskoj praksi, pristojba koja se plaća za robu zato što prelazi granicu ne ulazi u područje primjene članaka 9. i 12. Ugovora ako se radi o pristojbi za određenu, stvarnu i pojedinačnu uslugu koja se pruža gospodarskom subjektu u iznosu koji je razmjeran navedenoj usluzi (presuda od 26. veljače 1975., Cadsky/Istituto Nazionale per il Commercio Estero, C-63/74, Zb., str. 281., t. 10.).
- 16 Međutim, ne postoji ništa što bi ukazivalo na to da predmetna pristojba ispunjava te uvjete.
- 17 Prvo, ona se primjenjuje općenito na sva vozila u međunarodnom provozu čiji se teret carini unutar stanice za cestovni teretni promet.
- 18 Drugo, iako obavljanje poslova carinjenja unutar zemlje pruža određene pogodnosti gospodarskim subjektima, te su pogodnosti povezane s carinskim formalnostima koje su uvijek obvezne, bez obzira na mjesto na kojem se obavljaju. Osim toga, te pogodnosti proizlaze iz provoznog postupka Zajednice utvrđenog Uredbom Vijeća (EEZ) br. 542/69 od 18. ožujka 1969. (SL L 77, str. 1.) i Uredbom Vijeća (EEZ) br. 222/77 od 13. prosinca 1976. (SL L 38, str. 1.) u svrhu neometanog kretanja robe i olakšavanja transporta unutar Zajednice. Stoga je neprihvatljivo da olakšice pri carinjenju odobrene u interesu zajedničkog tržišta podliježu bilo kakvim davanjima (vidjeti presude od 17. svibnja 1983., Komisija/Belgija, C-132/82, Zb., str. 1649., t. 13., i Komisija/Luxembourg, C-133/82, Zb., str. 1669., t. 14.).
- 19 U tim okolnostima, država članica ne ispunjava svoje obveze iz članaka 9. i 12. Ugovora ako za trgovinu unutar Zajednice gospodarskim subjektima naplaćuje troškove kontrole i administrativnih formalnosti koje provode carinski uredi (presuda od 30. svibnja 1989., Komisija/Italija, C-340/87, Zb., str. 1483., t. 17.).
- 20 U tom smislu, priroda mjere kojom se od gospodarskih subjekata zahtijeva da snose dio operativnih troškova carinskih službi nije relevantna. Bez obzira pada li novčana pristojba na teret gospodarskog subjekta na temelju jednostrane mjere nadležnog tijela ili na osnovi niza privatnih ugovora, kao što je slučaj u predmetu u glavnom postupku, ona uvijek proizlazi, izravno ili neizravno, iz propusta države članice da ispuni svoje financijske obveze na temelju članaka 9. i 12. Ugovora.
- 21 S obzirom na prethodna razmatranja, na pitanje nacionalnog suda valja odgovoriti da se članci 9. i 12. Ugovora o EZ-u primjenjuju na pristojbu za provoz čija je svrha da se privatnom poduzeću nadoknade troškovi koji proizlaze iz obavljanja zadaća carinskih i veterinarskih službi kao pružatelja usluga u javnom interesu čak i ako tu pristojbu nije nametnula država, nego proizlazi iz ugovora koji je to poduzeće sklopilo sa svojim klijentima.

Troškovi

- 22 Troškovi francuske vlade i Komisije Europskih zajednica, koje su Sudu podnijele očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (peto vijeće),

odlučujući o pitanju koje mu je uputio Cour de Cassation (Kasacijski sud u Parizu, Francuska), rješenjem od 4. siječnja 1994., odlučuje:

Članci 9. i 12. Ugovora o EZ-u primjenjuju se na pritojbu za provoz čija je svrha da se privatnom poduzeću nadoknade troškovi koji proizlaze iz obavljanja zadaća carinskih i veterinarskih službi kao pružatelja usluga u javnom interesu, čak i ako tu pritojbu nije nametnula država, nego proizlazi iz ugovora koji je to poduzeće sklopilo sa svojim klijentima.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg u 11. kolovoza 1995.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: francuski